





## Evolutionshistorie skåret i granit – reportage fra E and Stones

*af Niels Kristian Bonde Jensen*

Midt i salen former en cirkel af mursten en brønd. Lokalet er dunkelt kun oplyst af enkelte spots. Det sydlige røg skyder op fra brønden. Her er varmt og fugtigt, og vi står tæt i stilhed om stenbrønden og røgen som et bål i en fjern fortid: Nu skal vi lære om altings begyndelse. En stemme i mørket fortæller om meteoritte sedimente, om dannelsen af Jordklodens geologiske fundament og deres binding af kemiske forbindelser, organismer, liv.

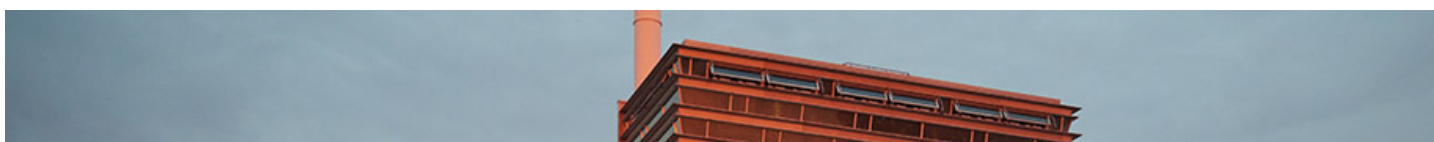
Snart efter kommer fem nøgne kvindekroppe i forskellige aldre til syne i salen. De er kun iført sparsomme former af knogler bundet om kroppene – én har en lang knogle påmonteret hånden som en ekstra finger, en slæber en knogle under foden, så den klakker skarpt mod salens gulv.

Elektronisk skratten og rumlen begynder over højttalerne. I starten lyder det som støj på linjen, usikre formler men snart findes en puls. Så indtræder den slette kvindekrop, den ældste, dette stenbrøndssamfunds åndel



Kroppene begynder så at nedrive brønden og omplante dens sten i små bunker spredt over salen. Det tage som publikum spredes vi også, mens kroppene stålsat baner arbejdsruter mellem os. Da processen er afsluttet, en ny samfundsorden indsat, samles kroppene i en klynge i salens ene ende. Her ligger de helt spjætter som fisk strandet på land. Snart efter begynder en kravlende, moslende fællesmigration mod sale ende, hvor et nyt evolutionsstadium åbenbarer sig. Værktøjer tages i brug. Hjulet opfindes. På rullebræt trækker større stykker sten rundt i salen med høj fart – man frygter for sine skinneskogler og lægger mærke til kroppene nu har iført sig sikkerhedssko. Ny teknologi medfører nye risici.

En dør åbnes, og vi træder ud fra salen, ud i luften, på grus blandt murbrokker, tonstunge cementklodser og kæder. Til højre skvulper vandet mod kajens stolper, foran os blinker lys fra Refshaleøens industriområde fra en hundrede meter høj skorsten maler himlen og sætter brønden i salen i perspektiv. Kan menneskehed fremskrives alene ud fra de mængder af røg, vi har sendt ud i atmosfæren gennem tiderne?





De nøgne kroppe står i stilhed og betragter dette industrielle landskab, inden de fortsætter deres bevægelse hamre og trillebøre frem – transporterer og bearbejder materialer i endeløse gentagelser. Larmen fra denne intensiveres i takt med musikens rumlen og kulminerer med en af kroppene bag en mikrofon, der skriger, gisper og skratter. En infernalsk lydskulisse – som fra den dybeste, brændende ring af Jordens kerne eller s anden planet. Vi står måbende tilbage og guides nu i stilhed ned mod kajen. Her står en anden krop klædt blomsterprintede stofstykker og smiler, poserer for vores blik. Vimser og danser og blottet sig så fra side kan ikke undgå at fnise. Er det her, i denne mikrokosmiske evolutionshistorie, at forfængeligheden opstår materialer ikke længere kun er til for at opbygge strukturer, men også til for at opbygge selvet.

Hvad der kommer efter, er måske en udlængsel. En krop, stadig nøgen, ligger på en lille kutter med en mammutlårbensknogle ved siden af sig. Motoren tændes, kutteren tøffer afsted ud i havnen, vandet skvul blikket er tomt. Imod storbykulissen i horisonten, konturerne af det moderne liv, bevæger dette bare fortic vil uundgåeligt gå mod grund i fremtiden. Af sten er vi kommet, til knogler skal vi blive.

Læs mere om BONES & STONES af Claudia Bosse / 17.-20. aug. 2023

Foto: Marine Gastineau

Tags:

BONES AND STONES

CLAUDIA BOSSE





